

745
31.10.2018

101384

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tarım sektörünün içinde bulunduğu kriz nedeniyle çiftçiler, tarımsal krediler doğrudan tarımsal üretim ve gelişim için direkt bir araç olarak kullanmak yerine maliyetlerini karşılamak ve borçlarını ödemek için kullanmaktadır. Söz konusu kredilerin doğrudan üretimde kullanılmaması ve borcun borç ile kapanması çiftçileri borç batağına sürüklemiştir. Çiftçi borçları, 15 yıl önce 5 milyar lira civarında iken bugün sadece banka ve kooperatiflere olan borcun 100 milyar liraya yaklaştığı iddia edilmektedir. Ayrıca kırsal alanda çiftçilerin borçlarını gelecek sezon mahsulü üzerinden tefeciler ve tüccarlar aracılığıyla ödemeye çalıştıkları ve bu borçların katlanarak arttığı iddia edilmektedir.

Bu bağlamda, çiftçilerin borçları ile ilgili söz konusu iddiaların araştırılması, çiftçilerin kredilerin temininde ve borçlandırmada yaşadıkları sorunların tespit edilmesi ve bu anlamda yapısal bir çözüm bulunması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Rıdvan TURAN
Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu verilerine göre, 2017 Eylül ayı itibarıyla, tarım ve balıkçılık sektörüne kullandırılan nakdi kredi miktarı, 83,2 milyar lira oldu. Toplam 83,2 milyar liralık kredinin, 56,6 milyar lirası kamu bankaları tarafından, 10,1 milyar lirası yerli özel bankalar, 16,5 milyar lirası ise yabancı bankalar tarafından kullandırılırken, Tarım Kredi Kooperatifleri ise 2017 yılı Eylül ayı itibarıyla yaklaşık 7,3 milyar kredi kullandırmıştır.

Çiftçiler aldıkları bu kredileri üretimde değil borçlarını kapatmak için kullanmaktadır. Çiftçi, bir bankadan çektiği kredi ile bir başka bankanın borcunu ödeyerek kapatmaya çalışmaktadır. Çiftçinin içinde bulunduğu bu borç batağı AKP'nin iktidarı ile birlikte kat be kat artmıştır. AKP'nin iktidarı ile çiftçinin resmi kurumlara olan borcu 20 kat artarak 100 milyar liraya yaklaştığı ifade edilmektedir. Çiftçi borçları, 15 yıl önce 5 milyar lira civarında iken 2017'de 85,5 milyar liraya çıktığı, 2018 yılında ise 100 milyar liraya yaklaştığı iddia edilmektedir. Bunun yanında birde resmi olmayan tefecilerin ve tüccarların borçları da hesaba katınca çiftçinin içinde bulunduğu borç sarmalı daha da korkunç boyutlara ulaşmaktadır.

Mazot ve gübre ile birlikte tarımın sektöründeki tohum, ilaç, elektrik gibi diğer girdilerin de yarattığı maliyeteler ile karşı karıya kalan çiftçi borçlarını ödeyemez noktaya gelmiştir. Son yıllarda tarımsal üretim maliyetlerinin girdi fiyatlarının artması ancak ürün çıktıların sabit kalmasının yanında ağır borç şartları altında üretim nedeniyle çiftçi sayılarında azalma görülmüştür.

Çiftçinin içinde bulunduğu bu borç sarmalı, çiftçinin üretim gücünün düşürmesine ve dolayısıyla çiftçilik yapmaktan vaz geçmesine neden olmaktadır. Bu süreç içinde yaklaşık 3 milyon olan çiftçi sayısı 2 milyona düşerken çiftçinin borçları ise yaklaşık 5 milyar liradan 100 milyara çıktığı ifade edilmektedir. Bu borcun temel nedenlerinden birisi de maliyetler katlanarak artarken çiftçinin ürün fiyatı ise hemen hemen aynı kalmasıdır. Örneğin; on yıl önce 1 kilo buğday 80 kuruşken bugün ortalama 1.50 liradır. Buna karşılık, on yıl önce 1 litre mazot on yıl önce ortalama 1,5 lirayken şimdi ise 6,5 lira civarındadır. Dolayısıyla çiftçi aradaki maliyet farkını borçlanarak kapatmaktadır.

Buna karşılık çiftçinin, üreticinin sorunlarının çözümü için kurulan Ziraat Bankası'nın eski dönemlere göre daha az kredi vermesi ve çiftçilerin kendilerine uygun olmayan koşullardaki özel bankalara, tüccarlara ve tefecilere yönelmelerine neden olmaktadır. AKP'nin yaptığı son düzenleme ile çiftçilerin aldıkları desteklerden banka ve özel şirket borçları otomatik olarak

kesilmektedir. Daha önce çiftçinin aldığı desteklerden banka veya elektrik gibi özel şirket borçları her hangi bir şekilde kesilemiyordu. Ancak şimdi artık kesiliyordu. Çiftçi borçlarını ödemek için küçük bir nefes olarak gördüğü bu yolunda kapanması ile birlikte çiftçi artık tamamen kapitalist sistemin çarkları arasında ezilmeye mahkum edilmiştir. Ayrıca çiftçiler borç yükünün yanında sanki üretimden kazanç elde ediyormuş gibi aldığı desteklerden yüzde 4 oranında stopaj kesintisi yapılmaktadır. Yukarıda kısaca ifade edilen çiftçilerin kredilerin temininde ve borçlandırmada yaşadıkları sorunların tespit edilmesi ve bu anlamda yapısal bir çözüm bulunması amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

2
Garo PAYLAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

3
Remziye TOSUN
HDP Diyarbakır Milletvekili

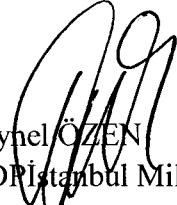
5
Dinayet Dilan TAŞDEMİR
HDP Ağrı Mv.

7
Kemal PEKÖZ
HDP Adana Mv.

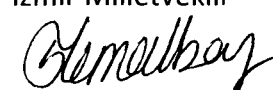
9
Oya ERSOY
HDP İstanbul Milletvekili

11
Erol KATIRCIOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

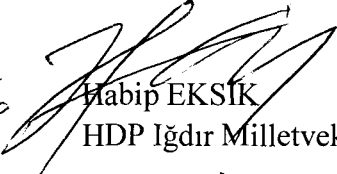
12
Ali KENANOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

14
Zeynel ÖZEN
HDP İstanbul Milletvekili

15
Ahmet ŞIK
HDP İstanbul Milletvekili

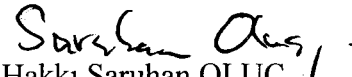
16
Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
HDP İzmir Milletvekili

4
Sait DEDE
HDP Hakkari Milletvekili

6
Habip EKSİK
HDP Iğdır Milletvekili

8
Dilşat CANBAZ KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

10
Züleyha GÜLÜM
HDP İstanbul Milletvekili

13
Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP İstanbul Milletvekili

17 Tuma ÇELİK
HDP Mardin Milletvekili

19 Elrü GÜNAY
HDP Mardin Milletvekili

20 Şevm ÇOŞKUN
HDP Muş Milletvekili

22 Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
HDP Muş Milletvekili

23 Sıdık TAŞ
HDP Siirt Milletvekili

24 Nusrettin MAÇİN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

76 Ayşe SÜRÜCÜ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

27 Hüseyin KAÇMAZ
HDP Şırnak Milletvekili

18 Pero DUNDAR
HDP Mardin Milletvekili

21 Mensur IŞIK
HDP Muş Milletvekili

25 Ömer ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

28 Hasan ÖZGÜNEŞ
HDP Şırnak Milletvekili

29 Muazzez ORHAN
HDP Van Milletvekili

31 Murat SARISAÇ
HDP Van Milletvekili

32 Tayip TEMEL
HDP Van Milletvekili